

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „Пут“ Нови Сад
21000 Нови Сад, Руменачка 150/а
Пиб: 100187770
Матични број: 08171963
Шифра делатности: 4211
Текући рачун: 205-265920-56 код Комерцијалне
банке а.д Београд

Број: 3031-11003
Датум: 25.11.2019. године

У складу са чланом 63. став 3, а у вези става 2. Закона о јавним набавкама („Сл. гласник РС” бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015 – у даљем тексту: **ЗЈН**) и Конкурсне документације (трећа измењена), за поступак јавне набавке бр. ЈН бр. 66/19-ОП – „**Вертикална сигнализација**“ (у даљем тексту: **Конкурсна документација**), Комисија за предметну јавну набавку (у даљем тексту: **Комисија**) наручиоца ЈП „ПУТ“ из Новог Сада, у законском року објављује, **свим заинтересованим лицима**,

Одговоре и појашњења на питања
постављена од стране заинтересованих лица

Како би било прегледније и сврсисходније, Комисија ће прво навести питање заинтересованог лица, па потом одговор на исто:

Питање/указивање бр. 1:

1. Увидом у образац понуде у којем је приказана структура цена може се утврдити да је наручилац у делу „количина“ прописао 1.

Управа за јавне набавке је на питање **Да ли се уговор може закључити на процењену вредност јавне набавке уз одређивање јединичних цена без оквирних количина, дала следеће мишљење:**

Дакле, наручилац је дужан да припреми конкурсну документацију на најбољи начин, на основу које ће заинтересована лица састављати понуде, и од које зависи и успешност поступка. У том циљу, неопходно је да наручилац припреми јасну конкурсну документацију са што детаљнијим описом предмета јавне набавке, да између осталог предвиди прецизно врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис предмета набавке, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке предмета набавке и друге додатне услуге, који ће у потпуности одговарати објективним потребама наручиоца, а у складу са сврхом набавке.

Имајући у виду чињеницу да се у појединим јавним набавкама не могу унапред одредити прецизне количине предмета набавке, ЗЈН не искључује могућност да се дефинише јединична цена сваког производа, односно услуге која чини предмет набавке, а да се уговор закључи на износ процењене вредности јавне набавке, која представља максималну финансијску обавезу коју наручилац може да преузме према понуђачу (зависно од конкретних потреба при извршењу уговора).

Међутим, додела уговора понуђачу који понуди најнижи збир јединичних цена, као методологију одабира најповољније понуде, не би требало користити, будући да она углавном није одговарајућа за избор најповољније понуде. С тим у вези, важно је указати на проблеме који се овом приликом уобичајено јављају, а један од њих је практично непостојање критеријума за одбијање неприхватљиве понуде. Наиме, у таквој ситуацији тешко наручилац може да оцени која понуда је неприхватљива, а није искључена могућност да су понуђене цене одређеног предмета вишеструко веће од оних које се крећу на тржишту. Како процењена вредност у том случају није у правом смислу речи критеријум за оцену прихватљивости понуда, наручилац може доћи у ситуацију да такву понуду прихвати и закључи неповољан уговор. С тим у вези је и чињеница да, уколико потенцијални понуђачи немају оквирне количине предмета набавке, постоји могућност да се понуди најнижа цена за одређени предмет који се ретко захтева при извршењу уговора, а да, с друге стране, са нереалном високом јединичном ценом за предмете који се највише користе изабере понуда која би у извршењу уговора била неповољнија. Наиме, збир јединичних цена, као критеријум за избор најповољније понуде, у ситуацији где нису одређене количине, макар оквирне, углавном није адекватно мерило за избор најповољније понуде.

У том смислу ипак је неопходно да на основу детаљне анализе и искустава из праксе наручилац одреди макар оквирне количине и одговарајући критеријум за оцену понуда.....

Да је наручилац дужан да пропише оквирне количине доказује и решење Републичке комисије за заштиту права бр. 4-00-704/2018 од 30.08.2018. године где је на страни 7 решења наведено „ иако је конкурсном документацијом, кроз садржину модела оквирног споразума, наручилац прописао максимални износ до којег ће предметни уговори закључени на основу оквирног споразума бити реализовани, Републичка комисија указује да је према подацима којима располаже, а у циљу омогућавања понуђачима да сагледају обим набавке и припреме одговарајуће и прихватљиве понуде, наручилац могао кроз садржину предметне конкурсне документације да определи оквирне количине за радове који су предмет јавне набавке у конкретном случају.

Ово посебно када се има у виду и поред тога што се на оквирне количине примењује код оних набавки код којих управно није могуће определити прецизне количине, исто само по себи не значи да ради спровођења законитог поступка јавне набавке није у обавези да одреди макар оквирне количине предмета јавне набавке“.

Молимо наручиоца да сходно мишљењу Управе за јавне набавке одреди оквирне количине и измени образац структуре цена.

Одговор на питање бр. 1:

Чланом 61. став 1. ЗЈН је дефинисано следеће:

„Наручилац је дужан да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду“.

Даље, ставом 4. истог члана је дефинисано следеће:

„Конкурсна документација сходно врсти поступка и природи предмета јавне набавке садржи:

- 1) упутство понуђачима како да сачине понуду;*
- 2) образац понуде;*
- 3) услове и упутство како се доказује испуњеност услова;*
- 4) модел уговора;*
- 5) врсту, техничке карактеристике (спецификације), квалитет, количину и опис добара, радова или услуга, начин спровођења контроле и обезбеђивања гаранције квалитета, рок извршења, место извршења или испоруке добара, евентуалне додатне услуге и сл;**
- 6) техничку документацију и планове;**
- 7) образац структуре понуђене цене, са упутством како да се попуни;*
- 8) образац трошкова припреме понуде;*
- 9) изјаву о независној понуди.“*

За предметну проблематику, не мање битно је упознати се и са начелима јавних набавки који су у вези са предметним указивањем, а то су пре свих члан 10. и 12. ЗЈН, односно начело обезбеђивања конкуренције које је дефинисано:

„Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију.

Наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума“

и начело једнакости понуђача, које гласи:

„Наручилац је дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима.

Наручилац не може да одређује услове који би значили националну, територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би произлазила из класификације делатности коју обавља понуђач.“

Из цитираних законских одредби, а имајући у виду указивање заинтересованог лица, се може извести несумњив закључак да Наручилац прописивајући садржину предметне конкурсне документације није повредио нити један од, за законитост поступка, кључних одредби. Другим речима, указујући на јединичне вредности, осим цитираних делова мишљења Управе за јавне набавке и дела Решења једног већа Републичке комисије за заштиту права, заинтересовано лице ни једном речју није указало како и на који начин су повређења његова права и/или правила поступка. Наиме, из цитираних мишљења надлежних органа, осим што је јасно да нису обавезујућа и да не представљају званичну праксу и тумачења законских прописа, стоје одреднице као што су „...не би требало...“ „...макар...“, „...нaрyчилац мoгаo да одреди количине за предметне радове...“ које ни приближно нису императивне. Дакле, заинтересовано лице је цитирало део решења које се односи на радове као предмет и то на конкретан случај, како уосталом и сам орган наводи: „...према подацима којима располаже...“, те не можемо правити аналогију на све остале случајеве, као и предметни. Такође, Наручиоцу су позната решења надлежног органа из којих се може закључити да је конкурсна документација, односно јединичне вредности у њој, у складу са ЗЈН и њиховом праксом, али би поново била објективна бојазан да цитира делове мериторних аката који се односе на конкретан случај и који обавезују стране у конкретној правној ситуацији, не и шире.

На основу до сада наведеног Комисија наручиоца износи несумњив став да јединичне вредности и закључивање уговора на процењену вредност обезбеђују једнак положај свим заинтересованим лицима и понуђачима, можда чак и више него оквирне количине које би у крајњем збиру повукле за собом велику вредност, а у том обиму, рецимо, не би биле извршаване, односно да је ризик за добијање неједнаких понуда у односу на извршење много већи кроз оквирне количине које не обавезују, него кроз јединичне вредности, што све значи да Наручилац остаје при прописаном у конкурсној документацији

Питање/указивање бр. 2:

2. Наручилац је у конкурсnoj документацији у делу техничке карактеристике производа прописа:

Обавезе произвођача/испоручиоца саобраћајне сигнализације која се поставља на државним путевима и путевима на територији града Новог Сада:

- да по питању димензија квалитета подлоге, везног материјала и карактеристика ретрорефлектујуће фолије саобраћајну сигнализацију произведе сходно одредбама важећих Стандарда Републике Србије, Правилника о саобраћајној сигнализацији, обавезујућег Техничког упутства за спровођење Правилника о саобраћајној сигнализацији (донетог од стране ЈП „Путеви Србије“) и техничког упутства ЈП „Путеви Србије“ са обавезујућом применом о захтеваном квалитету саобраћајних знакова на државним путевима у Републици Србији БС-06.

- да произведену и испоручену саобраћајну сигнализацију означи сходно одредбама обавезујућег Техничког упутства за спровођење Правилника о саобраћајној сигнализацији (донетог од стране ЈП „Путеви Србије“) и техничког упутства ЈП „Путеви Србије“ са обавезујућом применом о захтеваном квалитету саобраћајних знакова на државним путевима у Републици Србији БС-06 (број ОП-01)

Наручилац је у одговорима на постављена питања заинтересованог лица (потенцијалног понуђача) бр. 3031-10664 од 18.11.2019. године на питање под редним бројем 17. Одговорио да ЈКП „Пут“ Нови Сад има надлежност за одржавања државних путева на територији Града Новог Сада и остао при захтеву саобраћајни знаци треба да буду израђени у складу са Техничким упутствима Путева Србије БС-06 (број ОП-01).

Захтев да су саобраћајни знаци израђени у складу са Техничким упутствима са обавезујућом применом ЈП „Путеви Србије“ ОП-01 и БС 06 није у логичкој вези са предметом јавне набавке, ограничава конкуренцију и нарушава начело једнакости понуђача.

Увидом у Техничко упутство БС-06 може се утврдити да није објављено у Службеном гласнику Републике Србије, на основу којих прописа је донето, када ступа на снагу и од када почиње његова примена.

Прописи који регулишу област саобраћајне сигнализације су Закон о безбедности саобраћаја на путевима (Службени гласник РС, бр. 41/09, 53/10,101/11, 32/13 УС, 55/14, 96/15- др, закон 9/16 – УС, 24/18,41/18, 41/18 –др, закон 87/18), Закон о путевима (Службени гласник РС бр. 41/18 и 95/18) Правилник о саобраћајној сигнализацији (Службени гласник РС бр. 85/17), Правилник о начину регулисања саобраћаја на путевима у зони радова (Сл. Гласник РС бр. 134/14). Увидом у напред наведене прописе може се утврдити да ни једна одредба не упућује на упутства као подзаконске правне акте које доносе имаоци јавних овлашћења.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дало је мишљење бр. 011-00-00141/2019-03 од 20. Марта 2019. Године где је заузело става да Упутства одређених предузећа су обавезујућа уколико се на њих упућује у одређеним правним прописима у објављеним у службеним гласилима, којима се регулише дата област. Како ни један

пропис објављен у Службеном гласнику РС не упућује на Упутства путева Србије иста нису обавезујућа те се на њих наручилац не може позивати у поступку јавне набавке.

Доказ: Мишљење Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре дало је мишљење бр. 011-00-00141/2019-03 од 20. Марта 2019

Правилник о саобраћајној сигнализацији је подзаконски акт који сходно Закону о државној упарви доноси министарство и посебне организације. Упутства која служе за спровођење Правилника о саобраћајној сигнализацији морају бити у складу са важећим Правилником јер их органи државне управе и имаци јавних овлашћења доносе да би одредили начин њиховог извршења. Чланом 15. Закона о државној управи прописано је“ Министарства и посебне организације доносе правилнике, наредбе и упутства.

Правилником се разрађују поједине одредбе закона или прописа Владе.

Наредбом се наређује или забрањује неко понашање у једној ситуацији која има општи значај.

Упутством се одређује начин на који органи државне управе и имаоци јавних овлашћења извршавају поједине одредбе закона или другог прописа.

Правилници, наредбе и упутства објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Како упутства Пuteва Србије нису објављена у "Службеном гласнику Републике Србије" а техничка упутства јавних предузећа не представљају техничке прописне односно нису део правног система Републике Србије, исте наручилац не може да пропише у конкурсној документацији.

Наведено је потврдило и Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије у одговору на питања везано за прописивање техничких упутстава јавних предузећа у поступцима јавних набавки.

Доказ: Одговор Министарства трговине, туризма и телекомуникације Републике Србије.

Чланом 16. Правилника о саобраћајној сигнализацији („Службени гласник РС”, број 85/17) прописан је:

Саобраћајни знак према стандарду SRPS EN 12899 испуњава најмање:

- 1) фактор сигурности за оптерећење класе (PAF1);
- 2) притисак ветра класе (W5);
- 3) динамички притисак снега класе (DSL1);
- 4) највећу привремену дефлексију класе (TDB4).

Члан 10. ЗЈН прописано је „Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију.

Наручилац не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може онемогућавати било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом преговарачког поступка, нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума“.

Члан 12. ЗЈН прописано је „Наручилац је дужан да у свим фазама поступка јавне набавке обезбеди једнак положај свим понуђачима.

Наручилац не може да одређује услове који би значили националну, територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би произлазила из класификације делатности коју обавља понуђач“.

Из свега напред изнетог може се утврдити да прописани захтев није у логичкој вези са предметом јавне набавке, да ограничава конкуренцију и нарушава начело једнакости понуђача, што представља повреду члана 10. и 12. ЗЈН.

Молимо наручиоца да избрише из конкурсне документације захтева да саобраћајни знаци буду израђени у складу са Техничким упутствима са обавезујућом применом ЈП „Путеви Србије“ ОП-01 и БС 06, јер није у логичкој вези са предметом јавне набавке и техничка спецификација ограничава конкуренцију, што представља битну повреду члана 10 и 12. ЗЈН. Једини објективан захтев имајући у виду предмет јавне набавке је да понуђач достави доказ да су саобраћајни знаци израђени у складу са Законом о грађевинским производима и Правилником о саобраћајним знаковима на путевима (Сл. гласник РС бр. 85/2017) у погледу минималних услова у складу са стандардом SRPS EN 12899:

- фактор сигурности са оптерећењем класе (PAF1)
- притисак ветра класе (WL5)
- динамички притисак снега класе (DSL1) и
- највећу привремену дефлексију класе (TDB4),

Напомињемо да овим захтевом за додатним информацијама и појашњењима конкурсне документације указујемо наручиоцу на недостатке и неправилности у конкурсној документацији. Ако наручилац не измени конкурсну документацију сходно овом захтеву, бићемо принуђени да своја права остваримо у поступку заштите права и оспоравамо законитост конкурсне документације.

Молимо наручиоца да сходно члану 20. ЗЈН потврди пријем овог Захтева, на исти начин на који је извршена достава овог поднеска и да одговор на затев сходно члану 63. ЗЈН у законом предвиђеном року објави на Порталу јавних набавки, као и да продужи рок за подношење понуда.

Одговор на питање бр. 2:

Комисија наручиоца сматра неоснованим указивања заинтересованог лица у вези претходно наведеног пре свега из разлога што ЈКП "ПУТ" Нови Сад сваке године добија Техничко упутство од надлежног предузећа „Путева Србије“ кога се мора придржавати приликом одржавања државних одржавање државних путева на територији Града Новог Сада и то путева IB12, IB21, IIA100, IIA111, IIA113, IIA119, IIB313. Другим речима, Наручилац нема простора, нити ингеренција да поступа супротно томе, те самим тим ни да прописује супротно томе у конкурсној документацији. **Да наведено налази на разумевање надлежног органа Републичке комисије за заштиту права говори и садржина Решења 4-00-1117/2018 од 29.11.2018. године, са којим позивамо и сва заинтересована лица да се упознају.**

На основу наведеног Комисија наручиоца је става да прописаним делом конкурсне документације није повредила законита права понуђача, већ да је управо таква своја права штитила, као и последично томе интресе свих грађан, односно корисника наведених путева, те остаје при прописаном у конкурсној документацији.

Комисија за ЈН ОП бр 66/19-ОП – „Вертикална сигнализација“

Напомена: Овај документ са логом наручиоца важи без печата и потписа